

**Oponentský posudek na magisterskou práci Mariany Kuchařové
na téma postmoderna a scénografické řešení hry M. McDonagha – Pan Polštář**

Ve svém magisterském studiu si Mariana dala za cíl proniknout do problematiky postmoderny a její diplomová práce proto často odkazuje na zkušenosti z jejích školních prací a inscenací, se kterými se během studia seznámila, což vnímám jako velký klad této práce. Diplomantka přesně pochopila, že v dnešní postmoderní době platí, že nic neplatí zcela, neexistuje jen jedna pravda, a že při zkoumání pojmu postmoderny je třeba vzít také v úvahu, že neexistuje jen jedna definice, vše je relativní a je nutné důsledně (zne)užívat jeden ze základních postmoderních principů, kterým je pluralita. Postmoderní člověk se zaměřuje více sám na sebe než na ostatní a preferuje více svou individualitu. I proto má mnoho kritiků a odpůrců, kteří mu vytýkají snahu o destrukci společenství lidí a sociálních vazeb ve společnosti. Z toho lze zcela jednoznačně vyvodit jeden z dalších hlavních principů postmoderny, kterým je dekonstrukce (tou se mimo jiné diplomantka při svém studiu intenzivně zabývala). Ve školních pracích aplikovala při scénografických řešeních (více či méně zdařile) i ostatní, neméně důležité postmoderní prostředky (kýč, koláž, eklekticismus, citace a odkazy), což ve své práci také reflektuje. Pro tyto práce si vybrala stylově velmi odlišné texty (M. McDonagh: Kráska z Leenane, H. Ibsen: Heda Gablerová, A. Jarry: Král Ubu). Z mého pohledu se uplatnění postmoderních tvůrčích postupů studentce nejvíce podařilo v Krásce z Leenane.

Zábavnou na této práci (myšleno nikoliv pejorativně) se mi jeví část, kde studentka popisuje své hodnocení a srovnání prací některých současných kolegů scénografů, kteří ve své tvorbě hojně používají výše zmíněné postmoderní inscenační postupy (obzvláště Nebeského inscenace Krále Leara).

Zdá se mi důležité, že si studentka uvědomuje dramaturgická úskalí použití některých těchto inscenačních metod v reálném divadelním provozu. Zkrátka, že tento druh inscenací nelze uvádět pro všechny diváky, ale vyžaduje to vyšší míru vzdělanosti (diplomantka uvádí přímo intelektu), a že je třeba brát v úvahu diváka, pro kterého je dílo určeno.

Hlavním úkolem této magisterské práce (přes ne zcela jasné záhlaví) ale je scénografická koncepce hry M. McDonagha „Pan Polštář“. Paradoxně, přes v práci dříve popsané možné problémy, je zde nabízeno scénografické řešení pro Stavovské divadlo v Praze, tedy velké kamenné divadlo, navíc jednu ze scén ND. Přestože výběr tohoto prostoru vypadá zpočátku jako jakýsi protiúkol (netuším, zda byl studentce určen nebo zda si ho vybrala sama), zvládla vymyslet scénografickou koncepci a popsat ji jak v obrazové, tak písemné části s přehledem a elegantně. Dokonce jí prostor Stavovského divadla pomáhá sdělit její velmi konkrétní a dopodrobna popsanou představu, jak tuto hru inscenovat. Podotýkám, že jde o hru v zásadě komorní, která se na první pohled vzpírá uvedení na tomto jevišti. Práci s prostorem jeviště, využití forbíny, lóží i možností mechaniky divadla a podrobně popsané a obrazem zdokumentované dramatické situace považuji za velmi zdařilé a originální. Je třeba také ocenit důraz kladený na silný emoční dopad na diváka s využitím nových technologií nebo např. emotikonů.

Přes mé výrazně pozitivní hodnocení této práce stále zůstává otázkou, zda uvedení této scénografické koncepce v tomto typu divadla dává smysl. Prosím Marianu, aby se ji pokusila při obhajobě zodpovědět.

Tuto práci hodnotím jako velice zajímavou, inspirativní, velmi poučenou a z formálního hlediska odvedenou na vysoké úrovni. Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji známku B.